

רע"פ 3385/13 - חיים דימיטשטיין נ' מדינת ישראל

רע"פ 3385/13 - חיים דימיטשטיין נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 3385/13

חיים דימיטשטיין

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[29.05.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 14.2.2013, בע"פ 34327-12-12, שניתן על-ידי כב' השופטים: ע' גרשון; א' קיסרי; ו-ת' שרון-נתנאל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בחיפה, אשר ניתן על-ידי כב' השופטים: ע' גרשון, א' קיסרי ו-ת' נתנאל-שרון, בע"פ 34327-12-12, ביום 14.2.2013. בפסק דינו, דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית-משפט השלום בחיפה, אשר ניתן על-ידי כב' השופט ז' פלאח, בת"פ 28515-09-09, ביום 19.11.2012.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש ונגד שתי חברות "י.מ.מ.ק. בע"מ" (להלן: הנאשמת 1) ו-"כתר בשר" (להלן: הנאשמת 2), אשר המבקש היה "מנהלן הפעיל", הוגש כתב אישום, המונה שלושה אישומים בגין ביצוע עבירות מס. המבקש היה הנאשם 3 באותו כתב אישום.

מעובדות האישום הראשון עולה, כי המבקש והנאשמת 1 קיזזו מהכנסותיה של אותה נאשמת, במטרה להתחמק מתשלום מס, סכומים שהופיעו ב-38 חשבוניות מס פיקטיביות של ספקים. פיקטיביות, במובן שהעסקאות עליהן נסמכו החשבוניות, כלל לא בוצעו. לאור זאת, יוחסו למבקש ולנאשמת 1, 38 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך, לפי סעיף 1117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מס ערך מוסף).

- מעובדות האישום השני עולה, כי המבקש והנאשמת 1, לא הגישו למשיבה דו"חות כספיים לחודשים אוגוסט וספטמבר 2007, למרות שבתקופה זו, ערכו המבקש והנאשמת 1, עסקאות בסכום של ₪ 662,180, ולפיכך היה על הנאשמת לשלם מס ערך מוסף בסך של ₪ 102,638. זאת ועוד, החל מחודש אוקטובר 2007, ועד להגשת כתב האישום ביום 30.9.2009, המבקש והנאשמת 1, חדלו כליל מהגשת דו"חות תקופתיים, אשר בהם הנאשמת 1 הייתה חייבת, לפי חוק מס ערך מוסף או תקנותיו. באישום זה, יוחסו למבקש ולנאשמת 1, 24 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף.
- מעובדות האישום השלישי עולה, כי המבקש והנאשמת 2 לא הגישו את דו"חותיה של הנאשמת 2, לחודשים ספטמבר עד נובמבר 2007, חרף ביצוע עסקאות בסכום כולל של ₪ 1,015,192, אשר בגין הייתה הנאשמת 2 חייבת בתשלום מס ערך מוסף בסך של ₪ 157,355. בנוסף, בתקופה שבין דצמבר 2007 ועד להגשת כתב האישום ביום 30.9.2009, המבקש והנאשמת 2 לא הגישו את הדו"חות התקופתיים של הנאשמת 2 למשיבה, וזאת בניגוד לחוק מס ערך מוסף או לתקנות הנובעות ממנו. עקב מעשים אלו, יוחסו למבקש ולנאשמת 2, 14 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף.
3. ביום 24.9.2012, לאחר ניהול משפט הוכחות, הרשיע בית משפט השלום את המבקש ואת הנאשמות 1 ו-3 בכל העבירות שיוחסו להם בשלושת האישומים.
- בגזר דינו מיום 19.11.2012, לאחר סקירת טענות הצדדים, ולאחר שעמד על חומרת העבירות, בהן הורשע המבקש, קבע בית משפט השלום, כי מתחם הענישה הראוי בעניינו של המבקש נע בין 6 ל-36 חודשי מאסר. בהמשך לכך, מצא בית המשפט, כי "מקרהו של [המבקש] איננו מתאים לרף התחתון של מתחם הענישה שקבעתי לעיל, אך גם אינו מתאים לרף העליון של אותו מתחם". עוד ציין בית המשפט כי, "הנאשמים [בהם המבקש] לא הסירו את מחדליהם ולמעשה גזלו מהקופה הציבורית מאות אלפי שקלים שהיו צריכים לשלם ולא טרחו לבצע את התשלום על אף הכרעת הדין שניתנה בעניינם לפני כחודשיים". על יסוד האמור לעיל, הושתו על המבקש העונשים הבאים: מאסר לריצוי בפועל לתקופה של 24 חודשים; 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, לבל יעבור המבקש עבירה מן העבירות בהן הורשע בתיק זה; קנס בסכום של ₪ 10,000, או חודשיים מאסר תמורתו. גם על הנאשמות 1 ו-3 הושת קנס בשיעור של ₪ 10,000, לכל אחת.
4. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, הן על הכרעת דינו של בית משפט השלום והן על גזר דינו. ביום 14.2.2013, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור על שני חלקיו. אשר להכרעת הדין קבע בית המשפט המחוזי כי פסק דינו של בית משפט השלום מבוסס על תשתית ראייתית איתנה, ולא נפל פגם בהחלטת בית המשפט להרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם.

אשר לעונש, נדרש בית המשפט המחוזי לטיעוניו המרכזיים של המבקש, בנוגע לחומרת העונש אשר הוטל עליו, והחליט לדחותם. בהתייחס לטענה כי בית משפט השלום גזר את דינו של המבקש, בו ביום שבו נשמעו טענות הצדדים לעניין העונש, נקבע כי אין בכך משום עיוות דין למבקש; אשר לטענה כי בית משפט השלום, נמנע מלהורות על עריכת תסקיר בעניינו של המבקש, נקבע כי בית המשפט "לא היה חייב בכך" וכי לא נפל בהתנהלות זאת כל פגם; באופן דומה, נדחתה הטענה באשר להימנעותו של בית משפט מלקבל חוות דעת מן הממונה על עבודות שירות, כיוון שבית משפט השלום החליט לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל, ולא היה צורך בקבלת חוות דעת הממונה. לגופו של עניין, בנושא גזר הדין, ציין בית המשפט המחוזי כי: "סבורני כי לאור ריבוי העבירות, משכן וחומרתן - העונש שהוטל על המערער על ידי בית המשפט קמא הוא עונש ראוי והולם למרות שהוא אינו קל כלל ועיקר".

הבקשה לרשות ערעור
5. ביום 12.5.2013, הגיש המבקש, בעצמו, את בקשת הערעור המונחת לפניי, וזאת ממתקן הכליאה בו הוא מרצה את עונש המאסר אשר הוטל עליו.

הבקשה מכוונת כלפי חומרת העונש בלבד, והיא מושתתת על שני אדנים: בראש האחד, טוען המבקש לנסיבות מקלות הקשורות לביצוע העבירה ולהתנהלות המשפט. לשיטת המבקש, שגה בית המשפט המחוזי משלא הקל בעונשו, על יסוד הטענות הבאות: התנהלותו אל מול הספקים, כאשר על פי הטענה, יש בהתנהלות זו כדי להעיד על תום ליבו של המבקש; עוד נטען כי, החשבונות, מושא האישום הראשון, הינן תקינות "על פני הדברים", והדבר פועל לזכותו; לבסוף, נטען על-ידי המבקש כי במהלך המשפט עמד על הפרק הסדר טיעון מקל יותר מהעונש שנגזר עליו, בסופו של יום. בנוסף, עותר המבקש להקל בדינו בשל נסיבותיו האישיות, וביניהן: העובדה כי מדובר בהרשעתו הראשונה בפלילים; אשתו התגרשה ממנו בעקבות תוצאות המשפט ומשפחתו ניתקה עמו את היחסים; המבקש הינו המטפל היחיד בהוריו הקשישים, והיעדרותו מקשה עליהם עד מאוד; בעקבות הפרשה, נקלע המבקש למשבר כלכלי והפסיד, על פי הטענה, את "כל רכושו"; המבקש טוען בנוסף, כי הוא אסיר ממושמע שאף נוטל חלק "בכל [...] הטיפולים המוצעים לו". עוד נטען, על ידי המבקש כי גזר הדין שניתן בעניינו, חמור יותר מהמקובל בעבירות דומות, על חוק מס ערך מוסף.

דין והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה ובנימוקה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. כלל נקוט עמנו, כי בקשת רשות ערעור לפני בית משפט זה, שמורה אך למקרים מיוחדים המעוררים שאלה משפטית נכבדה או סוגיה ציבורית כבדת משקל, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשה, וכן למקרים בהם מתגלה אי-צדק או חשש מפני עיוות דין (רע"פ 3217/13 סמאר נ' מדינת ישראל (20.5.2013); רע"פ 2122/13 דבש נ' מדינת ישראל (9.5.2013) רע"פ 2958/13 סבאח נ' מדינת ישראל (8.5.2013)).

בבקשה המונחת לפניי, על צרופותיה, אין כדי לקיים את התנאים האמורים למתן רשות ערעור "בגלגול שלישי". חלקה הראשון של הבקשה, עוסק בטענות בעלות אופי ערעורי, וכפי שקבעתי במקרים דומים, אין מקום להידרש לטענות מעין אלה, במסגרת הליך זה (רע"פ 2744/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (30.4.13); רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.13); רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל (17.3.13)). חלקה השני של הבקשה, הנוגע לנסיבותיו האישיות של המבקש, אינו מעלה כל שאלה משפטית נכבדה ורחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים במקרה דנן. יתרה מכך, מדובר בבקשת רשות ערעור הנוגעת לחומרת העונש, וכבר נפסק פעמים רבות, כי אין לראות בהשגה על גזר הדין, משום סיבה מספקת לקבלת רשות ערעור "בגלגול שלישי", אלא במקרים בהם מדובר בסטייה קיצונית מרף הענישה הראוי, בעבירות דומות (רע"פ 2063/13 שטרול נ' מדינת ישראל (7.4.2013); רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2013); רע"פ 9239/12 אבו עראר נ' מדינת ישראל (2.1.2013)).

לנוכח ריבוי העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבותיהן החמורות, נראה בעליל כי עניינו של המבקש, אינו בא בגדרם של אותם מקרים חריגים, בהם מדובר בסטייה מהותית מרף הענישה הראוי, בעבירות מסוג זה. כפי שצינתי ברע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013): "עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...]"

לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...] עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתתפות עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי [...] (שם, בפסקה 7).

7. לאור האמור, הגעתי לידי מסקנה כי לא הוצג כל טעם המצדיק דיון משפטי נוסף בעניינו של המבקש, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, כ' בסיון התשע"ג (29.5.2013).